

Valmiussuunnitelma

Yleinen osa

1.1. Johdanto	4
1.2. Salassapito	4
1.3. Säädöspohja	4
1.4. Käsitelmäärittelyjä	5
1.5. Suunnitteluohjeet	6
1.6. Vuosisuunnittelu, hyväksyntä, jakelu ja säilyttäminen	6
1.7. Henkilöstön perehdytys ja koulutus	7
1.8. Arviointi ja kehittäminen	7
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KESKEISET UHAT	7
2.1. Maakunta toimintaympäristönä	7
2.2. Länsi-Uusimaa toimintaympäristönä	7
2.3. Kirkkonummen kunta toimintaympäristönä.....	8
2.4. Keskeiset uhkakuvat sekä riskitekijät.....	9
3. VARAUTUMINEN NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISIIN	12
3.1. Johtaminen	12
3.2. Tehtävien priorisointi	12
3.3. Kriisiviestintä ja tiedottaminen	13
3.4. Tilannekuvan kokoaminen ja välittäminen	13
3.5. Valmiuden kohottaminen	13
3.6 Valmiustilanteiden purkaminen ja tilanteen normalisointi	14
3.7 Väestönsuojelu ja pelastustoiminta.....	15
3.8 Häätätyö.....	15
3.9 Viranomaisyhteistyö ja strategiset kumppanit	15
3.10 Evakuoinnit	16
3.11 Alueellinen valmiuskeskustoiminta (AVAK)	16
4 VARAUTUMINEN POIKKEUSOLOIHIN	18
4.1 Kunnan johtokeskus	18
4.2 Varaukset ja työvoiman käyttö	18
4.3 Päivittäistavarahuolto	18
4.4 Valmiusmateriaali	19
5 TOIMIALOJEN VALMIUSSUUNNITTELU	19
5.1 Ostopalvelut ja palveluiden saatavuuden varmistaminen.....	19
5.2 Konsernihallinto	19
5.3 Sivistys- ja vapaa-aikatoimi	20
5.4 Yhdyskuntatekniikan toimiala.....	20

5.5 Perusturvan toimiala.....	20
6 LIITTEET	21
6.1 Yleiset liitteet	21
6.2 Toimialojen valmiussuunnitelmat liitteineen	21
6.3 Yhteistyökumppaneiden yhteystietoluettelot.....	21

1. VALMIUSSUUNNITELUN PERUSTEET

1.1. Johdanto

Kirkkonummen kunnan valmiussuunnittelu ja valmiussuunnitelman yleinen osa ovat osa kunnan kokonaisturvallisuuden viitekehystä. Kirkkonummi ylläpitää omaa turvallisuuttaan hyvällä normaaliolosuhteiden organisaatiolla sekä lisäksi varautumalla valmius-, turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien avulla erilaisiin turvallisuustilanteisiin.

Valmiussuunnittelun ja varautumisen tarkoituksena on taata mahdollisimman vakaa ja häiriötön palvelutaso niin normaaliolojen häiriötilanteissa, erityistilanteissa kuin poikkeusoloissakin. Tämä valmiussuunnitelma kuvaa perusmenettelyt, joiden avulla Kirkkonummen kunta valmistautuu tähän haasteeseen.

Pääpaino valmiussuunnittelussa on normaaliolojen häiriötilanteilla. Tavoitteena on saada valmiuden ylläpito osaksi normaalia palvelutoimintaa ja painopistettä pyritään suuntaamaan häiriötilanteiden hallinnasta niiden ennakointiin, estämiseen sekä vaikutusten minimointiin.

Varautumisen perusta muodostuu normaaliolojen valmiudesta toimia tavanomaisissa onnettomuuksissa, suuronnettomuuksissa ja erityistilanteissa. Normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen toimintaa varten valmiutta täydennetään uhka-arvioiden edellyttämällä lisätoimenpiteillä.

Valmiussuunnitelma koostuu useista eri asiakirjoista, jotka valmiussuunnitelman yleinen osa sitoo yhteen. Varautumistehtävät kytketään eri toimialueiden ja henkilöiden tehtäviin, toiminta- ja taloussuunnitteluun erilaisiin kehittämishankkeisiin sekä raportointijärjestelmiin.

Kirkkonummen kunnan valmiussuunnittelu muodostuu tästä yleisestä osasta, toimialojen osista sekä virastojen ja laitosten turvallisuus-, erityis-, ja pelastussuunnitelmista. Suunnitelmaa täydentävät yhteistyöviranomaisten valmiussuunnitelmat sekä niiden yritysten valmiussuunnitelmat, joiden toiminta on perushuollon, teollisuustuotannon, energiahuollon ja infrastruktuurin kannalta välttämätöntä.

1.2. Salassapito

Tämän valmiussuunnitelman yleisen osan tekstiosa on julkinen asiakirja, mutta sen liitteet sekä muut osat liitteineen ovat salassa pidettäviä. Asiakirjojen salassapito perustuu lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999, 24 §, [KHO 3819/2017](#)), joka määrittelee valmiussuunnitelmat salassa pidettävien asiakirjojen piiriin. Valmiussuunnitelman salaiseksi määritellyt osat merkitään ”viranomaiskäyttöön” merkinnällä.

1.3. Säädöspohja

Viranomaisten varautumista ja valmiussuunnittelua säätelevät lait ja asetukset sekä valtionhallinnon periaatepäätökset, joiden mukaan kunnan ja eri viranomaisten velvollisuutena on varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen niin normaaliolojen häiriötilanteissa, erityistilanteissa kuin poikkeusoloissakin.

[Pelastuslaki 379/2011](#)
[Asetus pelastustoimesta 407/2011](#)
[Valmiuslaki 1552/2011](#)
[Puolustustilalaki 1083/1991](#)
[Kuntalaki 410/2015](#)
Kirkkonummen kunnan [hallintosääntö](#)

Toimialakohtainen lainsäädäntö kirjataan toimialojen valmiussuunnitelmiin.

1.4. Käsitelmäärittelyjä

Käsitelmäärittelyjä Kokonaisturvallisuuden sanaston 2017 mukaan:

turvallisuustila; turvallisuustilanne

uhkan tasosta johtuva yhteiskunnan tila. Turvallisuustiloja ovat normaaliolot, häiriötilanne ja poikkeusolot.

normaaliolot

yhteiskunnan pääsääntöinen tila, jossa yhteiskunnan elintärkeät toiminnot voidaan turvata ilman, että on tarpeen mahdollistaa viranomaisten tavanomaisesta poikkeava toimivaltuuksien käyttö

Normaalioloissa rakennettavat järjestelmät ja muut toimenpiteet luovat perustan toiminnalle normaaliolojen häiriötiloissa ja poikkeusoloissa.

normaaliolojen häiriötila

uhka tai tapahtuma, joka vaarantaa yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja tai strategisia tehtäviä ja jonka hallinta edellyttää viranomaisten ja muiden toimijoiden tavanomaista laajempaa tai tiiviimpää yhteistoimintaa ja viestintää

Normaaliolojen häiriötilanne voi koskea esimerkiksi koko valtakuntaa tai olla alueellinen tai paikallinen. Normaaliolojen häiriötilanne voi myös liittyä ainoastaan johonkin toimintoon, esimerkiksi vesihuoltoon

poikkeusolot

valmiuslaissa tarkoitettu yhteiskunnan tila, jossa on niin paljon tai niin vakavia häiriöitä tai uhkia, että on tarpeen mahdollistaa viranomaisten tavanomaisesta poikkeava toimivaltuuksien käyttö

Edellyttää valmiuslain tai puolustustilalain valmiuksien käyttöönottoa. Poikkeusolojen vallitsemisen toteaa valtioneuvosto yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa.

erityistilanne

Termi erityistilanne on korvautunut termillä normaaliolojen häiriötilanne erityisesti niissä yhteyksissä, joissa viitataan normaaliolojen häiriötilanne -käsitteen määritelmässä kuvattuun

käsitteeseen. Termiä erityistilanne saatetaan kuitenkin edelleen käyttää erityislainsäädännössä ja hallinnonalakohtaisissa ohjeissa.

1.5. Suunnitteluohjeet

Valmiussuunnitelman yleiseen osaan kirjataan koko kuntaa koskevat perusmenettelyt normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Kaikessa suunnittelussa tulee huomioida yhteiskunnan turvallisuusstrategian määrittelemät seitsemän elintärkeää toimintoa siinä määrin, kuin ko. suunnitelman osalta on tarkoituksenmukaista (Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (YTS 2017) Elintärkeät toiminnot: 1. Johtaminen 2. Kansainvälinen ja EU-toiminta 3. Puolustuskyky 4. Sisäinen turvallisuus 5. Talous, infrastruktuuri, huoltovarmuus 6. Väestön toimintakyky ja palvelut 7. Henkinen kriisinkestävyys). Toimialojen perusmenettelyt kirjataan toimialakohtaisiin suunnitelmiin. Yleisen osan kohdassa 5. määritellään toimialojen suunnitteluvastuu.

Suunnittelun ja varautumisen painopiste on normaaliolojen häiriötilanteissa ja lähtökohtana pidetään mahdollisimman häiriöttömän palvelun tarjoamista kaikissa tilanteissa. Suunnittelu sisältää riskien ennaltaehkäisyä, tilanteen aikaisen toiminnan, palautumissuunnittelun, sekä asiayhteydessä erityisesti huomioitavan viestinnän.

Operatiivisen palvelutoiminnan häiriötilanteisiin varaudutaan päivystys- ja hälytysjärjestelyillä, jotka luovat pohjan myös toimimiselle laajemmissa normaaliolojen häiriötilanteissa. Nämä menettelyt kukin toimiala kuvaa omissa valmiussuunnitelmissaan.

Toimialakohtaisten suunnitelmien päivityksien yhteydessä on aina syytä huomioida myös alati muuttuva valtakunnantason riskiarvio. Viimeisin kansallinen riskiarviopäivitys on julkaistu 20.1.2019 sisäministeriön toimesta.

1.6. Vuosisuunnittelu, hyväksyntä, jakelu ja säilyttäminen

Valmiussuunnitelman ylläpidosta vastaa kunnanjohtaja yhdessä kunnan johtoryhmän kanssa. Yleisen osan päivittämisvastuu on kunnanjohtajalla ja toimialajohtajat vastaavat omien toimialojensa valmiussuunnitelmiansa ajan tasalla pitämisestä. Valmiussuunnitelman yleinen osa ja sen liitteet päivitetään vähintään kerran valtuustokaudessa tai jos lainsäädännössä, viranomaisohjeissa, organisaatiossa tai muissa olosuhteissa tapahtuu olennaisia muutoksia. Kunnanhallitus hyväksyy valmiussuunnitelman yleisen osan liitteineen.

Pelastussuunnitelmat päivitetään aina vuoden loppuun mennessä tai tilanteen niin vaatiessa.

Valmiussuunnitelman yleinen osa on julkinen asiakirja. Muu valmiussuunnitelmien jakelu on rajattua ja valmiussuunnitelmaa tai sen osia jaetaan vain niitä virkansa tai työtehtäviensä puolesta tarvitsevien tietoon. Suunnitelman yleinen osa lähetetään tiedoksi yhteistyöviranomaisille (pelastuslaitos, poliisi, puolustusvoimat). Muusta jakelusta päätetään erikseen ([KHO 3819/2017](#)).

Suunnitelmista tulee verkkotallenteen lisäksi aina olla olemassa riittävä määrä paperitulosteita. Tulosteita säilytetään riittävän turvallisessa paikassa, jotta ne eivät joudu sivullisten käsiin.

1.7. Henkilöstön perehdytys ja koulutus

Valmiussuunnittelun lähtökohtana on henkilöstön kyky hoitaa heille kuuluvat tehtävät turvallisesti normaalioloissa sekä soveltaen tarpeen mukaan häiriötilanteissa. Työnantajan velvollisuutena on huolehtia siitä, että henkilöstö on riittävästi perehdytetty toimimaan normaaliolojen lisäksi myös normaaliajan häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa.

Mikäli henkilöstön tehtävät muuttuvat normaaliolojen häiriötilanteen aikana oleellisesti perustehtävästä, on kyseiseen tehtävään annettava riittävä koulutus. Koulutuksia järjestetään tarpeen mukaan.

Tärkeintä on, että ylemmät esimiehet ovat koulutettuja valmiussuunnittelun perusasioihin. Käytännössä tämä tarkoittaa, että toimialajohtajat, vastualueen johtajat sekä muut virkansa puolesta kriittisiä tehtäviä hoitavat esimiehet ovat perillä tehtävistään normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa sekä erityistilanteissa.

1.8. Arviointi ja kehittäminen

Valmiussuunnittelun ja varautumisen tuloksia tulee seurata ja arvioida eri tasoilla. Valmiussuunnitteluun liittyviä toimintamalleja ja –tapoja arvioidaan itsearvioinnein, valmius- ja normaaliolojen häiriötilanneharjoituksissa, katselmuksin sekä ulkopuolisin arvioinnein.

Itsearviointi on pääasiallinen arviointimenetelmä. Itsearviointikierrokset toteutetaan erikseen sovittuna ajankohtana vähintään joka toinen vuosi. Arviointikehyksenä käytetään kunnan johtoryhmässä sovittua menetelmää (esim. CAF –malli tai KUJA). Itsearviointi sisältää seuraavat osa-alueet: johtaminen, strategia ja niiden toimeenpano, henkilöstö ja yhteistyö, resurssit, prosessit ja tulokset. Itsearvioinnin avulla nostetaan esille kehittämiskohteita, joista priorisoidaan keskeiset kehittämisen tavoitteet tuleville valmiussuunnittelukierroksille.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KESKEISET UHAT

2.1. Maakunta toimintaympäristönä

Uudenmaan maakunta koostuu 26 kunnasta ja sen maapinta-ala on 9 097,41 km², joka on noin 3 % Suomen maa-alasta. Maakunnan pinta-alasta makeavesialaa on 470,91 km² ja merivesialaa vastaavasti 6 490,97 km². Uusimaa on Suomen runsasväkisin ja tiheimmin asuttu maakunta, helmikuussa 2020 sen väkiluku oli 1 692 716 henkeä. Noin 30 % suomalaisista asuu Uudellamaalla. Maakunnan väestötiheys on kymmenisen kertaa korkeampi kuin Suomen keskiarvo. Uudenmaan väkilukua kasvattaa sekä syntyneiden enemmisyys että muuttovoitto Suomesta ja ulkomailta.

Uudenmaan alueella Suomen tärkeimmät maantiet, rautatiet, satamat sekä lentokenttä. Helsinki maan pääkaupunkina on Suomen hallinnollinen keskus. Uudellamaalla on monien merkittävien yritysten pääkonttorit. Loviisassa toimii ydinvoimala.

2.2. Länsi-Uusimaa toimintaympäristönä

Länsi-Uudenmaan alueeseen kuuluu kymmenen kuntaa ja asukkaita on noin 470.000. Väestö ja tiivisrakennuskanta on keskittynyt pääkaupunkiseudulle ja sen ympäryskuntiin. Muilta osin alue on

pääosin harvaan asuttua maaseutua. Alueen pinta-ala on 4.245 km² Alueella on rannikkoa 139 km. Merialuetta on 2.857 km² ja sisävesialuetta 359 km².

Alueella sijaitsee kuusi kaupallisen merenkulun satamaa ja merialueen läpi kulkee 10 väylää. Uudenmaan merkittävimmät ja tärkeimmät pohjavesivarat sijaitsevat Hanko Hyvinkää harjualueella.

Alueella 51 paloasemaa sisältäen sopimuspalokuntien ja sivutoimisen henkilökunnan paloasemat.

2.3. Kirkkonummen kunta toimintaympäristönä

Kirkkonummen kunta

- rajanaapurit, Espoo, Siuntio, Vihti
- taajamat, Kirkkonummi, Masala, Veikkola
 - Asukasluku 2019: 39.500
 - Pinta-ala 1017 km²
 - Maapinta-alaa 366,15 km²
 - Sisävesipinta-alaa 27,39 km²
 - Meripinta-alaa 623,47 km²
 - Asukkaita/maa km² 108
 - Veroprosentti 2020: 19,75
 - Asuntokuntia 2018: 16652 kpl
 - Vapaa-ajan asuntoja 2019: 2326 kpl
 - Työpaikkoja 2017: 10863 kpl
 - Yritystoimipaikkoja 2018: 2336 kpl

Alue

Kirkkonummi on kunta, joka sijaitsee Helsingin seudulla, Länsi-Uudellamaalla Suomenlahden rannikolla. Kirkkonummen naapurikunnat ovat Espoo, Vihti, Siuntio ja Inkoo. Kirkkonummi on kaksikielinen. Enemmistönä 76,0 prosenttia asukkaista puhuu suomea ja 16,9 prosenttia ruotsia.

Kirkkonummen alueella kulkevat Helsinki – Turku moottoritie (E18), Länsiväylä (tie 51), Kehä III (tie 50) ja Rantarata. Kunnan alueella sijaitsevat satama Kantvikissa ja puolustusvoimien varuskunta Rannikkoprikaati Upinniemessä

Kunnan alueella toimii Kirkkonummen paloaseman ja vapaapalokuntien lisäksi Suomen Sokerin tehdaspalokunta sekä Upinniemessä sotilaspalokunta.

Hallinnollinen asema

Kirkkonummi on itsenäinen kunta. Kirkkonummi toimii yhteistyössä sekä naapuri- että Kuuma - kuntien kanssa. Kirkkonummen terveydenhuollon vuodeosastot ovat Espoon sairaalassa. Kirkkonummi on mukana Apotti -hankkeessa, joka on sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmä ja joka yhdistää sosiaali- ja terveydenhuollon tiedot yhteen sekä samaan järjestelmään. Hankkeessa on mukana HUS Helsingin yliopistollinen sairaala, Helsinki, Vantaa, Kirkkonummi, Kauniainen,

Kerava, Tuusula, Loviisa, Inkoo ja Siuntio. Muita Kirkkonummen kunnan yhteistyökumppaneita ovat mm. Helsingin seudun liikenne HSL sekä Espoon seudun ympäristöterveys.

2.4. Keskeiset uhkakuvat sekä riskitekijät

Yleistä tilannekuvaa on laadittu mm. seuraavien asiakirjojen perusteella

[Yhteiskunnan turvallisuusstrategia](#) (YTS, VN:n periaatepäätös 2.11.2017)

[Turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko](#) 2017

[Kansallinen riskiarvio 2018](#) (sisäministeriön julkaisuja 2019:5)

[Suomen kyberturvallisuus -strategia 2019](#)

[Länsi-Uudenmaan pelastustoimen palvelutasopäätös vuodesta 2021 vuoteen 2024](#)

[Uudenmaan alueellinen riskiarvio](#) on laadittu vuonna 2018.

Kansallisessa riskiarviossa 2018 yhteiskunnan turvallisuuteen liittyvinä uhkamalleina ja häiriötilanteina nostetaan esille:

- Informaatiovaikuttaminen
- Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus
- Sotilaallisen voiman käyttö
- Terrorismi ja muu yhteiskuntajärjestystä vaarantava toiminta
 - o Laajamittainen maahantulo
 - o Yhteiskunnan rakenteisiin tai laajoihin ihmisjoukkoihin tehty terroristinen isku
 - o Isojen väkijoukkojen väkivaltainen liikehdintä
- Julkisen talouden häiriö
- Rahoitusjärjestelmän häiriö
- Voimahuollon häiriöt
 - o Sähkön saannin suurhäiriö
 - o Polttoaineiden saannin vakavat häiriöt
- Tietoliikenteen ja tietojärjestelmien häiriöt – kyberuhkat
 - o Viestintäverkkojen ja -palveluiden vakavat häiriöt
- Logistiikan häiriöt
- Terveysturvallisuuden häiriöt
 - o Mikrobilääkeresistenssi
 - o Influenssapandemia tai muu vastaava laajalle levinnyt epidemia
 - o Helposti leviävä vakava eläintauti
 - o Vaaralliset kasvintuhoojat – kasvitautiepidemia
- Vesihuollon häiriöt
- Elintarvikehuollon häiriöt
- Laajat onnettomuustilanteet
 - o Merellinen monialaonnettomuus
 - o Vakava ydinvoimalaitosonnettomuus Suomessa tai Suomen lähialueilla

KASVAA ↑, LASKEE ↓, SÄILYY ENNALLAAN —

Vaikutusarviointi tehtiin siten, että arvioitiin kunkin uhkamallin ja häiriötilanteiden osalta, onko sillä **VÄLITÖN** vai **VÄLILLINEN** vaikutus kyseiseen elintärkeään toimintoon. Lisäksi arvioitiin vaikutuksen voimakkuus kyseiseen elintärkeään toimintoon seuraavasti:

* **VÄHÄINEN VAIKUTUS**, ** **MUU HAITTAAVA VAIKUTUS**,

*** **ESTÄVÄ TAI VAKAVASTI VAARANTAVA VAIKUTUS**

Uhkamalli/häiriötilanne	Toden- näkö- syyden trendi	Uhkamalli/häiriötilanteen vaikutukset elintärkeisiin toimintoihin						
		Johtaminen	Kansain- välinen ja EU-toiminta	Puolustus- kyky	Sisäinen turvallisuus	Talous, infra- strukturi ja huoltovarmuus	Väestön toimintakyky ja palvelut	Henkinen kriisin- kestävyys
Informaatiovaikuttaminen	↑	**	**	**	**	**	**	***
Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus	↑	***	**	**	**	***	**	***
Sotilaallisen voiman käyttö	—	***	***	***	***	***	***	***
Laajamittainen maahantulo	↑	**	**	*	***	*	***	**
Yhteiskunnan rakenteisiin tai laajoihin ihmisjoukkoihin tehty terroristinen isku	—	**	*	**	***	*	*	***
Isojen väkijoukkojen väkival- tainen liikehdintä	—	**	*	**	***	*	**	***
Julkisen talouden häiriö	—	*	**	**	**	**	**	***
Rahoitusjärjestelmän häiriö	—	*	**	**	**	***	**	***
Sähkön saannin suurhäiriö	—	**	*	*	**	***	***	**
Polttoaineiden saannin häiriöt	—	*	*	**	**	***	**	**
Viestintäverkkojen- ja palve- luiden vakavat häiriöt	↑	**	*	**	***	***	***	**
Logistiikan häiriöt	—	*	**	**	**	***	***	**
Mikrobilääkeresistenssi	↑	*	*	**	*	*	**	**
Influenssapandemia tai muu vastaava laajalle levinnyt epidemia	—	*	*	**	**	**	**	**
Helposti leviävä vakava eläintauti	↑	*	*	*	*	**	*	**
Vaaralliset kasvinuhoajat -kasvitautepidemia		*	*	*	*	**	*	**
Vesihuollon häiriöt	↑	*	*	*	*	**	**	**
Elintarvikehuollon häiriöt	↑	*	*	*	*	**	**	**
Merellinen monialaonnet- tomuus	↑	**	*	*	**	***	*	**
Ydinvoimalaitosonnetto- muus Suomessa tai Suomen lähialueilla	—	**	*	**	**	***	***	***

Uudenmaan alueellisissa riskiarvioissa on arvioitu 14 skenaariota

- Nopeahkosti syntyvä laaja tulva asutuskeskuksessa tai sen läheisyydessä
- Vakava kemikaali- tai räjähdysonnettomuus
- Vakava lentoliikenteen onnettomuus
- Vakava raideliikenteen onnettomuus
- Vakava maantieliikenteen onnettomuus
- Useampi yhtäaikainen laaja maasto- tai metsäpalo
- Suuri, laajasti yhteiskuntaan vaikuttava häiriötilanne tai onnettomuus kriittisen infrastruktuurin kohteessa: talousveden likaantuminen Meilahden alueella
- Laaja tai pitkäkestoinen vedenjakeluhäiriö tai jätevesihuollon häiriö
- Myrskyt (rajuilmat ja matalapainemyrskyt)
- Laajalle alueelle ulottuva talvimyrsky, johon liittyy pitkä pakkasjakso
- Vakava henkilökoukoon kohdennettu väkivallanteko
- Isojen väkijoukkojen väkivaltainen liikehdintä
- Voimahuollon häiriöt
- Vakava ydinvoimalaitosonnettomuus

Keskeisiä tunnistettuja päivittäisiä onnettomuusriskejä ovat:

- rakennuspalot ja -vaarat,
- tieliikenneonnettomuudet,
- maastopalot,
- kiireelliset ihmisen pelastustehtävät sekä
- vaarallisten aineiden onnettomuudet ja öljyvahingot.

Onnettomuusriskien taustalla alueen erityispiirteinä ovat myös

- monimuotoisen rakentamisen lisääntyminen, erityisesti maanalainen ja korkea rakentaminen.

Liikenneonnettomuusriskeihin vaikuttavat

- tiheä maantieverkosto,
- suuret liikennemäärät,
- korkeanopeuksiset väylät,
- tunnelit sekä
- vaihtelevat olosuhteet.
- raideliikenteen kasvu näkyy erityisesti pääkaupunkiseudulla
 - o metron,
 - o Raide-Jokerin sekä
 - o kaupunkiradan kehityksen takia.

Ilmastonmuutoksen vaikutuksista keskeisiksi onnettomuusriskeiksi on tunnistettu erityisesti

- myrskyt,
- tulvat sekä
- metsäpalot

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella on kahdeksan turvallisuusselvityskohdetta, joissa käsiteltävien kemikaalien tai räjähteiden määrä on niin suuri, että siitä aiheutuu suuronnettomuuden vaara. Kohteista yksi sijaitsee Kirkkonummella.

Näiden pohjalta Kirkkonummen kunta on kartoittanut omat uhkakuvat ja riskitekijät seuraavasti:

- Sisäisen turvallisuuden ongelmat kasvavat, jotka vaikuttavat kunnan palvelurakenteisiin
- Laaja maa- tai merialueen onnettomuus, josta muodostuu välitön uhka sekä myös laajempi välillinen uhka ympäristölle
- Ilmaston tai muun vaikutuksesta pitkä sekä laaja sähkökatkos
- Kyber- ja muut tietoverkkojen uhat, jotka vaikuttavat kunnan palvelutuotantoon

- Pandemian tai muun epidemian vaikutus kuntalaisiin ja kunnan palvelukykyyn

Kirkkonummen kunta varautuu näiden kaikkien uhkakuvien toteutumiseen konsernina ja toimialoitain siten, että konserni ja toimialat suunnittelevat toimintansa todennäköisimpien uhkakuvien varalle.

3. VARAUTUMINEN NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISIIN

3.1. Johtaminen

Normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa kuntaa johtaa kunnanjohtaja Kirkkonummen kunnan hallintosäännön mukaisesti.

Kirkkonummen kunnan johtaminen on pyrittävä järjestämään normaalein johtamismenettelyin kaikissa tilanteissa. Normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa johtamista tukevat eri alojen asiantuntijat, mutta perusorganisaatio ja johtamisvastuu tulee pitää samana kaikissa tilanteissa mahdollisimman pitkään. Kevyen organisaatorakenteen takia varahenkilöitä ei ole käytettävissä kaikissa tehtävissä.

Kunnallista päätöksentekomenettelyä voidaan tarpeen mukaan ja lain sallimissa puitteissa keventää muuttamalla mm. kokouksien päätösvaltaisuutta ja koollekutsumista koskevia määräyksiä. Valmiuslain ([1552/2011](#)) tarkoittamissa poikkeusoloissa voidaan valtioneuvoston asetuksella siirtää kunnallista päätösvaltaa alemmille organisaatiotasolle sekä virkamiehille. Normaalia demokraattista päätöksentekomenettelyä ja hallintoa tulee kuitenkin toteuttaa niin kauan kuin mahdollista.

Johtoryhmän tehtävät normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Kunnan johtoryhmän tehtävänä on johtaa Kirkkonummen kuntaa ja sovittaa yhteen toimialojen tehtäviä eri häiriötilanteissa. Johtoryhmää laajennetaan kunnanjohtajan päätöksellä tarpeen mukaan muilla kunnan viranhaltijoilla, yhteistyöviranomaisilla tai muilla asiantuntijoilla (julkinen, yksityinen tai kolmas sektori). Kunnanjohtaja päättää tarpeen mukaan käynnistää tilanne- ja suunnittelukeskuksen sekä alueellisen valmiuskeskuksen (AVAK) erikseen määritellyn mukaisesti ja tilanteen niin edellyttämässä kokoonpanossa.

Toimialojen johtaminen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Toimialan johdon tehtävänä on toimialansa tehtävien mahdollisimman sujuva järjestäminen eri häiriötilanteissa. Toimialajohtajan päätöksellä voidaan tarvittaessa muuttaa toimialan johtovastuita.

3.2. Tehtävien priorisointi

Normaaliolojen häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa on mahdollista joutua priorisoimaan kunnan tehtäviä keskittymällä olennaiseen ja siirtämällä lisäresursseja tarvittavaan paikkaan. Jokainen toimiala priorisoi toimintonsa niiden tärkeysasteen mukaan.

Toimialakohtainen priorisointi:

1. elintärkeät ja lakisääteiset tehtävät
2. muut lakisääteiset tehtävät
3. vapaaehtoinen palveluntuotanto

Yksikkökohtainen priorisointi:

1. välittömän palveluntuotannon turvaaminen
2. yksikön sisäiset tukitoiminnot

3.3. Kriisiviestintä ja tiedottaminen

Kriisiviestintä ja siihen liittyvä tiedottaminen on tehostettua viestintää poikkeuksellisessa tilanteessa. Kriisiviestinnässä noudatetaan Kirkkonummen kunnan kriisiviestintäsuunnitelmaa, jonka päivittäminen on kunnan viestintäpäällikön vastuulla.

Kunnanjohtaja johtaa ja vastaa yhteistyössä kunnan viestintäpäällikön ja muun johdon kanssa normaaliolojen häiriötilanteiden tiedotusjärjestelyistä kuntalaisille, yhteistyöviranomaisiin ja tiedotusvälineisiin.

Varautumisen viestintäyhteyshenkilönä toimii kunnan viestintäpäällikkö. Viestinnän tehtävänä on yllä mainitun viestintäyhteyshenkilön kehittäminen ja ylläpito häiriöttömässä tilanteessa.

3.4. Tilannekuvan kokoaminen ja välittäminen

Tilannekuvalla tarkoitetaan johdon ja heitä avustavien henkilöiden ymmärrystä tapahtuneista asioista, niihin vaikuttaneista olosuhteista, eri osapuolien tavoitteista ja tapahtumien mahdollisista kehitysvaihtoehdoista, joita tarvitaan päätösten tekemiseksi normaaliolojen häiriötilanteissa.

Tilannekuvan muodostamisesta vastaa ensisijaisesti johtoryhmä. Tilannekuvan muodostamisen käytännöt vaihtelevat tilanteen mukaan (puhelin, sähköposti, tiedotteet, kuvat). Tilannekuvan välittämiseen käytetään pääasiassa jo normaaliolojen työskentelytapoja ja -välineitä. Tilannekuvaseuranta on dokumentoitava riittävällä tarkkuudella aikaan sitoen, jotta johtamisessa tehtyjen ratkaisujen perusteet on myöhemmin selvitettävissä ja arvioitavissa.

Tilannekuvaseurannan käynnistämisen pitää käynnistyä toimialoilla matalalla kynnyksellä, koska usein häiriötilanteen vakavuus ja päätöksien merkittävyys tunnistetaan vasta myöhemmin. Kunnanjohtajan päätöksellä käynnistettävän erillisen suunnittelu- ja tilannekeskuksen sekä alueellisen valmiuskeskuksen (AVAK) tehtävänä on tuottaa asiantuntijatietoa johtoryhmälle/johtokeskukselle tilannekuvan rakentamiseen.

3.5. Valmiuden kohottaminen

Valmiutta tulee kohottaa etukäteen ja joustavasti mikäli normaaliolojen kehittymisestä häiriötilanteeksi saadaan ennakkotietoa. Muussa tapauksessa toimintavalmius nostetaan normaaliolojen häiriötilanteen aikana parhaalla mahdollisella tavalla. Poikkeusoloissa valmiuden kohottaminen voi edellyttää valmiuslain toimintavaltuuksien käyttöä.

Perusvalmius luodaan ja ylläpidetään normaalioloissa. Siihen kuuluu, että uhkien mukaiset valmiussuunnitelmat on laadittu, henkilöstö on varattu ja koulutettu, asianmukaiset toimitilat ovat olemassa sekä tarvittava materiaali ja välineet on hankittu.

Perusvalmiuteen kuuluvat mm.

- Valmiussuunnitelman laatiminen
- Omatoimisen suojelun suunnittelu ja organisoiminen
- Johtamispaikkojen ja väestönsuojien rakentaminen
- Johtamis-, valvonta- ja hälytysjärjestelmien ja tietoliikenneyhteyksien toteuttaminen
- Henkilöstön, ajoneuvojen, työkoneiden ja huonetilojen varaaminen
- Säteilyvalvontavälineiden hankinta
- Vesi-, energia- ja lämpöhuoltoon varautuminen
- Tiedotus ja koulutus
- Alueellisen valmiuskeskuksen (AVAK) käyttöönoton edellytysten ylläpito ja harjoittaminen

Tehostetussa valmiudessa kohotetaan valmiutta hallita uhkaava onnettomuus- tai vaaratilanne.

Tehostettuun valmiuteen kuuluvat mm.

- Suunnitelmien yksityiskohtainen tarkistaminen ja täydentäminen
- Johtamis- ja viestijärjestelmien varmistaminen
- Puuttuvan materiaalin hankkiminen
- Henkilöstön mitoitus ja koulutus
- Ohjeiden anto kuntalaisille ja henkilöstölle
- Alueelliset valmiuskeskukset (AVAK) käynnistetään tarpeen mukaisesti

Täysvalmiudessa otetaan käyttöön kaikki suunnitellut resurssit ja keskitetään ne häiriö- tai kriisitilanteen aiheuttamien vaikutusten ehkäisemiseksi ja niistä selviytymiseksi. Valmiuslakiin ja puolustustalakiin sisältyvät valmiuden kohottamistoimet edellyttävät käyttöönottoaiheessa valtioneuvoston asetusta ja ministeriöiden päätöksiä.

Täysvalmiuteen kuuluvat mm.

- Suunnitelmat tarkistetaan
- Organisaatio muokataan tilanteeseen sopivaksi
- Johtamispaikat, kalusto, suojelumateriaali, ajoneuvot, hälytys- ja viestivälineet, suunnitelmat ja tiedostot otetaan käyttöön ja niiden toiminta testataan
- Johtamispaikoilla on ympärivuorokautinen päivystys ja tilanteen mukaan toimitaan joko päivystysvalmiudessa tai työskentelyvalmiudessa
- Henkilöstön koulutuksia jatketaan
- Kunnan asukkaille annetaan toimintaohjeita ja järjestetään toimintaharjoituksia
- Alueelliset valmiuskeskukset (AVAK) käynnistetään tarpeen mukaisesti

3.6 Valmiustilanteiden purkaminen ja tilanteen normalisointi

Toimialakohtaisissa valmiussuunnitelmissa ja alueellisen valmiuskeskuksen (AVAK) liitteessä kuvataan, kuinka eri valmius- ja turvallisuustilanteiden jälkeen palautetaan toiminnot normaalioloja vastaavaksi.

3.7 Väestönsuojelu ja pelastustoiminta

Kunnat ja kuntayhtymien eri toimialoista vastaavat virastot ja laitokset ovat tehtäväalueensa, keskinäisen työnjakonsa ja kuntia koskevan lainsäädännön mukaisesti velvollisia osallistumaan pelastustoimintaan ja väestönsuojeluun seuraavasti (VN asetus pelastustoimesta [407/2011](#)):

- Vastaavat lääkinällisestä pelastustoiminnasta ja sairaankuljetuksesta
- Osallistuvat evakointisuunnitteluun pelastusviranomaisten johdolla
- Vastaavat onnettomuuksien uhrien ja evakuidun väestön majoituksesta, muonituksesta, vaatetuksesta ja muusta perushuollosta
- Vastaavat väestönsuojelussa tarvittavasta raivaus- ja puhdistustoiminnasta sekä ensiavusta ja näihin tehtäviin tarvittavan väestönsuojeluorganisaation valmisteluista
- Huolehtivat yhteistoiminnassa muiden asiantuntijoiden kanssa psykososiaalisen tuen ja palvelut niille, jotka uhreina, uhrien omaisina tai pelastajina ovat joutuneet osalliseksi onnettomuuteen
- Avustaa tarvittaessa pelastusviranomaisia pelastustoiminnassa ja väestönsuojelussa antamalla pelastusviranomaisille toimialaansa soveltuvaa asiantuntija-, kalusto- ja materiaaliapua pelastushenkilöstön huoltamiseksi

3.8 Hätätyö

”Työnantaja saa teettää hätätyötä, jos ennalta arvaamaton tapahtuma on aiheuttanut keskeytyksen säännöllisessä toiminnassa tai vakavasti uhkaa johtaa sellaiseen keskeytykseen tai hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön vaarantumiseen. Hätätyötä saa teettää säännöllisen työajan lisäksi vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä ja enintään kahden viikon ajan.” (Työaikalaki 872/2019, [19 §](#)).

Hätätyö mahdollistaa henkilökunnan joustavan käytön normaaliolojen yllättävissä tai uhkaavissa normaaliolojen häiriötilanteissa, mikäli hätätyön tunnusmerkistö täyttyy. Hätätyötä tehtäessä työnantajan on viivytyksettä tehtävä työsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus hätätyön syystä, laajuudesta ja todennäköisestä kestosta. Työnantajan on varattava hätätyötä tekeviä työntekijöitä edustavalle luottamusmiehelle tilaisuus liittää ilmoitukseen lausuntonsa.

3.9 Viranomaisyhteistyö ja strategiset kumppanit

Kirkkonummen kunnan keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat mm. seuraavat tahot:
Viranomaiset

- Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
- Länsi-Uudenmaan poliisilaitos
- Espoon seudun ympäristöterveys
- Puolustusvoimat
- Rajavartiolaitos
- Tulli

Yksityinen sektori

- Apteekit

- Huoltoasemat
- Pankit
- Paikalliset yritykset ja urakoitsijat
- Posti
- Tiedotusvälineet
- Tietoliikenne operaattorit
- Vähittäiskaupat: kuten S-ryhmä, K-ryhmä

Kolmas sektori, esimerkiksi seuraavien yhteisöjen kanssa

- Martat
- Metsästysseura
- Meripelastus
- Radioamatöörit
- Reserviläisjärjestöt
- Seurakunta
- SPR
- Vapaaehtoinen pelastuspalvelu

Yhteistyömuotoina kumppaneiden kanssa ovat mm. yhteistoimintasopimukset ja –muistiot ja muut suunnitelmat sekä päivittäinen yhteistyö. Kunta luo yhdessä alueen järjestöjen kanssa alueellisen valmiuskeskus (AVAK) toimintamallin.

Toimialakohtaisissa suunnitelmissa pitää käsitellä omaan toimintaan liittyvät keskeisimmät yhteistyötahot (esim. vesihuollossa vesiosuuskunnat).

3.10 Evakuoinnit

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos laatii ja ylläpitää evakuointisuunnitelmaa yhteistyössä alueen kuntien kanssa.

Kirkkonummen kunta vastaa virastojen ja laitosten kohde-evakuointien suunnitelmista (pelastussuunnitelmat) kohteissa, joissa kunta on toiminnanjärjestäjä.

Lisäksi Kirkkonummen kunta huolehtii tiedottamisesta ja muista sille soveltuvista tehtävistä siten, kuten niistä on yhteistyössä pelastusviranomaisten, poliisin tai muun mahdollisesti johtovastuussa olevan viranomaisen kanssa sovittu.

3.11 Alueellinen valmiuskeskustoiminta (AVAK)

Kirkkonummen kunta on ottanut käyttöön alueellisen valmiuskeskustoiminnan (AVAK) yhtenä osana kunnan varautumista ja ennakointia. Alueelliset valmiuskeskukset (AVAK) toteuttavat viranomaisjohdossa niille työjärjestyksellä annettuja tehtäviä siinä määritellyin valtuuksin normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Tehtäviä tarkennetaan tarvittaessa lisämääräyksin ja toimintaohjein. Kirkkonummen kunnan alueellisen valmiuskeskuksen (AVAK) toiminnassa käytetään erillisen kuvauksen mukaista toimintaohjetta.

Alueellinen valmiuskeskus (AVAK) muodostaa operatiivisen rajapinnan sitoutuneisiin vapaaehtoistoimijoihin sellaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa missä kunta toimii vastuuviranomaisen roolissa. Alueellinen valmiuskeskus (AVAK) toimii vuorovaikutuksessa kunnan johtoryhmän antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesti, jolloin tilannekuvan muodostaminen tapahtuu reaaliaikaisesti ja paikallisesti tuotetusta tiedosta. Vapaaehtoistoimijoille osallistuminen alueelliseen valmiuskeskukseen (AVAK) mahdollistaa uuden säännönmukaisen ja vuorovaikutteisen toimintarajapinnan kunnan kanssa. Toimijat solmivat kunnan kanssa kirjallisen ja määräaikaisen sitoumuksen toiminnasta alueellisessa valmiuskeskuksessa.

Seuraavana on lueteltu esimerkkitalanteita, jolloin alueellisen valmiuskeskuksen (AVAK) perustaminen voi olla ajankohtaista:

- pitkäkestoiset ja laajat sähkökatkokset
- pitkäkestoiset sekä laajat katkokset tietoliikenne- ja puhelinyhteyksissä
- häiriöt talousveden jakelussa
- suuret kunnan perusinfraan liittyvät häiriöt
- suuret maasto- ja tulipalot
- suuronnettomuudet
- (pan)epidemiat
- luonnonkatastrofit

Alla on lueteltu alueellisten valmiuskeskusten (AVAK) eri tilanteisiin liittyviä esimerkkitehtäviä:

- Kuntalaisten ohjaus ja neuvonta häiriötilanteissa
- kuntalaisilla oltava tieto, mistä saa tietoa ja mahdollista apua häiriötilanteissa
- Toimii viestinnän tukena, esim. toimittaa viestejä alueeltaan kuntalaisille
- Tilapäinen vedenjakelupiste vedenjakelun häiriötilanteessa yhteistyössä Kirkkonummen vesilaitoksen kanssa
- tiedotus alueen vedenjakelun tilanteesta
- Pitkäkestoisissa sähkökatkotilanteissa matkapuhelimien yms. latauspiste (varavoiman varmistaminen)
-tiedotus alueen sähköjakelun tilanteesta
- Rokotuspiste laajoissa epidemiatilanteissa (Kirkkonummen perusterveydenhuollon vastuulla), jos perusterveydenhoidon kapasiteetti tilanteen hoitamiseen ei riitä.
- Ensiapupiste (Kirkkonummen perusterveydenhuollon vastuulla), jos perusterveydenhoidon kapasiteetti tilanteen hoitamiseen ei riitä.
- Evakuointi- ja kokoontumispaikat suuremmissa onnettomuustilanteissa (Kirkkonummen perusterveydenhuollon vastuulla), loukkaantuneiden hoito ensisijaisesti perusterveydenhoidossa.
- Tilapäismajoitus häiriötilanteissa, mahdollinen tilapäismajoitus kunnan alueelliselle valmiuskeskukselle osoittamiin tiloihin.

4 VARAUTUMINEN POIKKEUSOLOIHIN

Poikkeusoloissa toiminta käynnistetään samojen periaatteiden mukaisesti kuten normaaliajan häiriötilanteissakin huomioiden poikkeusolojen aiheuttamat lainsäädäntömuutokset ([valmiuslaki](#) ja [puolustustilalaki](#)) sekä niihin liittyvät valtiohallinnon päätökset.

4.1 Kunnan johtokeskus

Kirkkonummen kunnan toimintaa johdetaan normaalioloissa toimipisteissä niin pitkään kuin se on mahdollista ja turvallista. Poikkeusoloja varten Kirkkonummen kunta varautuu perustamaan poikkeusoloihin soveltuvan johtokeskuksen (pelastuslaki [64 §](#)).

Poikkeusolojen johtokeskus varustetaan siten, että se voidaan ottaa käyttöön perusosiltaan välittömästi ja kokonaisuudessaan 2–3 vuorokauden kuluessa. Johtokeskuksen tilojen on mahdollistettava pitkäaikainen työskentely.

Kunnan johtokeskuksen tehtävänä poikkeusoloissa on erityisesti:

- Yleistilanteen johtaminen
- Yhteydenpito muihin johtoportaisiin sekä yhteistoimintaviranomaisiin
- Tarvittavan tilannekuvan ylläpitäminen
- Omatoimisen suojelun johtaminen
- Pelastustoiminnan tukeminen
- Tiedottaminen ja muu kuntalaisten ohjaaminen

Johtokeskuksen johtamisjärjestelyt, varustaminen sekä ylläpito kuvataan erillisellä liitteellä.

4.2 Varaukset ja työvoiman käyttö

Kirkkonummen kunta esittää noin kahden vuoden välein puolustusvoimille listan sellaisista henkilöistä, joita kunta tarvitsee poikkeusolojen aikana oman organisaationsa palvelukseen. Kunnan henkilövarauslistaa ylläpitää valmiussuunnittelusta vastaava henkilö, joka välittää henkilövaraukset suoraan puolustusvoimille. Puolustusvoimat voi myöntää listan henkilöille vapautuksen aseellisesta palveluksesta mahdollisessa kriisitilanteessa. Myönteisen päätöksen jälkeen nämä henkilöt ovat kunnan käytössä myös kriisiajan poikkeusoloissa. Kunnan tehtäviin varatuille henkilöille ilmoitetaan kunnan tekemästä varauksesta, kun varaus on puolustusvoimien taholta varmistettu.

Poikkeusolojen lainsäädäntö mahdollistaa lisäksi työvoiman laajemman hankkimisen työkykyisen väestön keskuudesta. Toimialat suunnittelevat etukäteen ulkopuolisen työvoiman mahdollisen tarpeen.

4.3 Päivittäistavarahuolto

Poikkeusoloja varten valmistaudutaan perustamaan päivittäistavarahuolto-organisaatio yhteistyössä valtakunnallisesti johtovastuussa olevan viranomaisen kanssa. Organisaation tehtäviin kuuluu kulutukseen liittyvä ohjaus, valistus ja neuvonta, sääntelystä ja säännöstelystä annettujen määräysten valvonta, tarvittaessa ostokorttien jakelun järjestäminen sekä säännöstelyn alaisten tavaroiden tuotannon ja jakelun valvonta.

Organisaatio muodostetaan kunnan osalta lähtökohtaisesti ruokahuollon henkilöstöstä.

4.4 Valmiusmateriaali

Valmiusmateriaali koostuu niistä laitteista ja välineistä, joilla valmiusorganisaation eri muodostelmat varustetaan poikkeusolojen varalle. Pääasiallisesti on pyrittävä käyttämään hyödyksi päivittäisessä käytössä olevaa materiaalia ilman suuria valmiusvarastoja.

Päivittäiseen käyttöön soveltumaton, mutta normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa välttämätön materiaali hankitaan ja varastoidaan normaaliaikana. Toimialat vastaavat oman valmiusvarastonsa hankinnasta ja ylläpitämisestä sekä huomioivat tämän budjetoinnissaan.

5 TOIMIALOJEN VALMIUSSUUNNITTELU

Tässä kappaleessa määritetään ne tehtävät, joihin toimialojen täytyy suunnitella toimintaansa normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa sekä erityistilanteissa. Oman toimintansa varmistamiseksi normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa sekä erityistilanteissa Kirkkonummen kunta varautuu perustamaan erikseen määrättäviä toimintoja, joiden tehtävät ja mitoitukset suunnitellaan yhdessä Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen tai muun vastuuviranomaisen kanssa. Tarkemmat kokoonpanot ja tehtävät määritellään toimialasuunnitelmissa tai ne sovitaan tilannekohtaisen tarpeen mukaisesti.

5.1 Ostopalvelut ja palveluiden saatavuuden varmistaminen

Toimintavarmuutta kehitetään lisäämällä kunnan hankintaohjeisiin kohta, jonka mukaan uusissa hankinta- tai yhteistyösopimuksissa edellytetään toiminnan jatkuvuuden hallintaa koskevien suositusten ([SOPIVA](#) lausekkeet) noudattamista kaikilta verkostoon kuuluvilta sopimuskumppaneilta alihankintayritykset mukaan luettuna.

Mallisopimuslausekkeiden on tarkoitus helpottaa suositusten käyttöönottoa sopimuksissa. Toiminnan jatkuvuuden hallintaa koskevat suositukset otetaan varsinaisen sopimuksen liitteeksi. Palvelusopimusten sitovuus ja haluttu palvelutaso eri turvallisuustilanteissa on määritettävä hankintavaiheessa.

5.2 Konsernihallinto

Konsernihallinto valmistautuu suunnittelemaan normaaliajan häiriötilanteita sekä poikkeusoloja varten toimintansa seuraavien toimintojen osalta:

- Varautuminen keskeisiin uhkakuviin
- Tehtävien priorisointi
- Kunnan johtaminen ja hallinto
- Taloushallinnon johtaminen
- Henkilöstöhallinnon johtaminen
- Tiedottaminen
- Johtamis- ja tietoliikennejärjestelyjen johtaminen
- Väestönsuojeluorganisaatio
- Lisätyövoiman käyttö

5.3 Sivistys- ja vapaa-aikatoimi

Sivistys- ja vapaa-aikatoimi valmistautuu suunnittelemaan normaaliajan häiriötilanteita sekä poikkeusoloja varten toimintansa seuraavien toimintojen osalta:

- Varautuminen keskeisiin uhkakuviin
- Tehtävien priorisointi
- Kasvatus- ja opetus
- Päivähoito
- Yleishuolto
- Väestönsuojeluorganisaatio
- Lisätyövoiman käyttö

5.4 Yhdyskuntatekniikan toimiala

Yhdyskuntatekniikan toimiala valmistautuu suunnittelemaan normaaliajan häiriötilanteita sekä poikkeusoloja varten toimintansa seuraavien toimintojen osalta:

- Varautuminen keskeisiin uhkakuviin
- Tehtävien priorisointi ja tiedottaminen
- Raivaus-, rakentamis- ja kunnossapito
- Auraspalvelut
- Ruokapalveluiden johtaminen
- Siivouspalvelut
- Ympäristönsuojelu
- Vesihuolto
- Sähkön saannin turvaaminen
- Päivittäistavarahuollon suunnitelman ylläpito
- Väestönsuojeluorganisaatio
- Lisätyövoiman käyttö

5.5 Perusturvan toimiala

Perusturvan toimiala valmistautuu suunnittelemaan normaaliajan häiriötilanteita sekä poikkeusoloja varten toimintansa seuraavien toimintojen osalta:

- Varautuminen keskeisiin uhkakuviin
- Tehtävien priorisointi
- Perusterveydenhuolto
- Ensihoito- ja sairaankuljetus
- Erikoissairaanhoito
- Vanhuspalvelut
- Mielensterveyspalvelut ja kriisiapu
- Sosiaalipalvelut
- Väestönsuojeluorganisaatio
- Majoituspalvelut (pienelle henkilömäärälle)
- Lisätyövoiman käyttö

6 LIITTEET

6.1 Yleiset liitteet

Uhkakuvat ja niihin liittyvät normaaliolojen häiriötilanteet
Kriisiviestintäsuunnitelma ja ohje
Kunnan johtokeskuksen työjärjestys
Johtoryhmän hälytyskaavio
Henkilövaraukset
Alueellisen valmiuskeskuksen (AVAK) toimintamalli
Toiminnan jatkuvuuden hallintaa koskevat suositukset

6.2 Toimialojen valmiussuunnitelmat liitteineen

Konsernihallinto
Perusturva
Sivistys- ja vapaa-aikatoimi
Yhdyskuntatekniikka

6.3 Yhteistyökumppaneiden yhteystietoluettelot

Espoon seudun ympäristöterveys
Pelastuslaitos
Poliisi
Puolustusvoimat
Rajavartiolaitos
Teleoperaattorit
Tulli